

Nr 104.

Ankom till Riksdagens kansli den 9 maj 1911, kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af återremiss å jordbruksutskottets utlåtande nr 23, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län, jämte en i ämnet väckt motion.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 23 december 1910 aflåten proposition, nr 12, har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att i statsrådsprotokollet uppräknade, å Hisingen belägna sexton torp och lägenheter under förra öfverstebostället 6 mantal Kastellegården nr 1 med Gullö, Rogille och Munkholmarna i Ytterby och Rödbo socknar af Göteborgs och Bohus län äfvensom sexton i statsrådsprotokollet jämväl omnämnda, å bostället belägna tomtplatser må hvar för sig med de i nämnda protokoll angifna områden från egendomen upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, med skyldighet för köpare af sådant torp eller lägenhet att utan ersättning upplåta mark, som pröfvas erforderlig till utfartsväg från annat torp eller lägenhet till såväl allmän väg som Nordre älf.

Vidare har inom Andra kammaren af herr *G. Kronlund* väckts en

motion, nr 77, däri hemställts, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, dels att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida och på hvilka villkor förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande om tillsammans sex mantal må i sin helhet eller till vissa delar uppdelas i hufvudsakligen småbrukslägenheter och upplåtas åt lämpliga och för egnahemslåns erhållande kvalificerade personer, med företrädesrätt till dylika lägenheter erhållande för nuvarande torpare å domänen eller deras afkomlingar, därest de i öfrigt befinnas lämpliga därtill, och dels att förenämnda kronodomän i afvaktan på denna utredning icke måtte på längre tid utarrenderas än som kan anses åtgå för denna utredning och åtgärder i öfrigt för domänens förenämnda uppdelning och upplåtelse.

Jordbruksutskottet, till hvilket dessa framställningar hänvisats, afgaf med anledning af desamma utlåtande den 28 februari 1911, nr 23, däri utskottet hemställde, att Riksdagen med afslag å Kungl. Maj:ts förevarande proposition måtte, i anledning af herr Kronlunds ifrågavarande motion, i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes, efter verkställd ny uppskattning af förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län samt förebragt utredning i öfrigt, taga under öfvervägande, i hvad mån från egendomen må kunna upplåtas egnahemslägenheter, samt därefter för Riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Häremot reserverade sig åtta af utskottets ledamöter, nämligen dels herr *A. H. Fahlén* dels ock herrar *A. T. Odelberg*, *P. Paulson*, *E. A. Lindblad*, *Aaby A. W. Ericsson*, grefve *A. H:son Wachtmeister*, *H. Andersson* och *A. Magnusson*, hvilka sistnämnda ansågo att utskottet bort hemställa, att Riksdagen måtte

I. bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition; samt

II. med anledning af herr Kronlunds ifrågavarande motion i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t i uti reservationen angifvet syfte täcktes föranstalta därom, att vid nästinträffande utarrendering af förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborg och Bohus län arrendet finge omfatta kortare tid än den i allmänhet gällande, och högst tio år.

I afseende å de skäl, som anförts till stöd för propositionen, motionen, utskottets hemställan och reservanternas yrkande tillåter sig utskottet att hänvisa till sitt förberörda utlåtande nr 23.

Vid behandlingen i kamrarna af nämnda utlåtande blef ärendet till utskottet återförvisadt.

Utskottet, hvilket det alltså åligger att afgifva nytt förslag i ärendet, får härmed i sådant afseende hemställa,

att Riksdagen må

I. bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition;

II. med anledning af herr Kronlunds ifrågavarande motion i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t tacktes *dels* låta verkställa utredning om och i hvilken utsträckning ytterligare uppdelning af ifrågavarande kronoegendom i större eller mindre brukningsdelar lämpligen må kunna företagas samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen kan föranleda, *dels ock* föranstalta därom, att vid nästinstundande utarrendering af egendomen arrendet endast må omfatta så lång tid, som kan åtgå för genomförandet af nyssberörda förslag.

Stockholm den 9 maj 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
